

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи Паблік Рілейшнз»

загальний обов'язковий освітній компонент
за освітньо-професійними програмою «Екстремальна та кризова психологія»
підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 053 «Психологія»
мова навчання – українська

Рекомендовано кафедрою соціальних і
гуманітарних дисциплін на 2023-2024
навчальний рік.

Протокол від «29» серпня 2023 року
№ 2

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Основи Паблік Рілейшнз»

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Паблік рілейшнз є теоретичним знанням і одночасно практичною діяльністю, що динамічно розвивається в умовах капіталістичного суспільства. Соціальні протиріччя, що є невід’ємною частиною історичного розвитку, постійно актуалізують пошук нових способів досягнення консенсусу між суб’єктами суспільних відносин. Саме уся повнота та різноманіття комунікативних процесів у соціумі є предметом дослідження Паблік рілейшнз.

Специфіка дисципліни потребує всестороннього, комплексного підходу, залучення знань зі сфери усіх соціальних і поведінкових наук та психології зокрема. Тому курс з основ Паблік рілейшнз є важливим компонентом професійної підготовки психолога, що допомагає йому дослідити способи встановлення та підтримання процесу комунікації, взаємопорозуміння, налагодження контакту між окремими організаціями (політичними, релігійними, освітніми, комерційними) та суспільством.

Основний результат, якого мають досягти здобувачі вищої освіти у ході вивчення навчальної дисципліни, є: засвоєння теоретичних основ зв’язків з громадськістю, аналіз передового досвіду спеціалістів зі сфери PR, оволодіння вмінням креативного підходу до вирішення соціальних протиріч. З метою активізації самостійної роботи програма містить семінарсько-практичні заняття, а також перелік завдань для самостійної роботи. Для підсумкового контролю програмою курсу передбачено проведення диференційованого заліку.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Рябініна Олена Володимирівна, професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін соціально-психологічного факультету, доктор філософських наук, професор.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 413. Робочий номер телефону – 707-34-78
E-mail	evryabinina@gmail.com
Наукові інтереси	- соціальна філософія; - особливості сучасного етапу розвитку свідомості; - філософська антропологія; - культурологія.
Професійні здібності	- професійні знання і досвід роботи в студентських аудиторіях в процесі викладання гуманітарних дисциплін;
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Рябініна О.В. і ін. The Role of Science in Society sustainable Development // Katowice: Katowice School of Techology, 2020. – 243 с.

	2. Рябініна О.В. «Особлива ситуація постмодерну»: трансмутації культурної свідомості в сучасну добу // Scientific Journal Virtus. – Сватове: Центр сучасної педагогіки «Навчання без кордонів», 2020. – Випуск 41. – С. 29-31
--	---

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосередини з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 413. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами комунікації з громадськістю, засобами управління кризовими ситуаціями, способами створення позитивного іміджу, а також передовим досвідом організації політичних кампаній, спеціальних подій, просування товарів та послуг, як елементами в системі Паблік Рілейшнз.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Рік підготовки	1 курс
Семестр	1
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	16
- практичні заняття (годин)	-
- семінарські заняття (годин)	20
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсова робота (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	54
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль	Диференційований залік

Передумови для вивчення дисципліни

Для успішного навчання необхідне опанування навчальними дисциплінами: організаційна психологія та основи організації праці, правові аспекти роботи з персоналом.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійних програм «Екстремальна та кризова психологія», «Робота з персоналом» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПР
- Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.	ПР1.
- Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.	ПР3.
- Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.	ПР6.
- Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях	ПР7.
- Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	ПР9.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та спеціальні)	ЗК, СК
- Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.	ЗК5.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ЗК10.
- Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.	СК5.
- Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.	СК6.

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1

Тема 1.1. Сутність та зміст Паблік Рілейшнз. Історія становлення та розвитку Паблік Рілейшнз як теоретичної дисципліни та практичної діяльності

Тема 1.2. Громадськість та суспільна думка в сфері Паблік Рілейшнз.

Тема 1.3. Комунікація і її вплив на громадськість

Тема 1.4. Паблік Рілейшнз в кризових ситуаціях.

МОДУЛЬ 2

Тема 2.1. Створення іміджу.

Тема 2.2. Політичний Паблік Рілейшнз.

Тема 2.3. Організація спеціальних подій.

Тема 2.4. "Чорний" Паблік Рілейшнз.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма навчання					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота	
1 - й семестр						
Модуль 1.						
Тема 1.1.	12	2	2		8	
Тема 1.2.	11	2	2		7	
Тема 1.3.	10	2	2		6	
Тема 1.4.	12	2	2		6	2
Разом за модулем 1	45	8	8		27	2
Модуль 2						
Тема 2.1.	11	2	2		7	
Тема 2.2.	11	2	2		7	
Тема 2.3.	12	2	2		8	
Тема 2.4.	11	2	2		5	2
Разом за модулем 2	45	8	8		27	2

Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		ГОДИН
1.	Сутність та зміст Паблік Рілейшнз. Історія становлення та розвитку Паблік Рілейшнз як теоретичної дисципліни та практичної діяльності	2
2.	Громадськість та суспільна думка в сфері Паблік Рілейшнз.	2
3.	Комунікація і її вплив на громадськість	2
4.	Паблік Рілейшнз в кризових ситуаціях. Модульна контрольна робота №1	4
5.	Створення іміджу.	2
6.	Політичний Паблік Рілейшнз.	2
7.	Організація спеціальних подій.	2
8.	"Чорний" Паблік Рілейшнз. Модульна контрольна робота №2	4
	Разом	20

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційований залік, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань, розбір кейсів.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання контрольної роботи тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять	
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	4	3	12

	семінарські заняття	5	5	25
	модульний контроль*	1	10	10
Разом за модуль 1				47
Модуль 2	лекції	4	3	12
	семінарські заняття	5	5	25
	модульний контроль*	1	10	10
Разом за модуль 2				47
Індивідуальна самостійна робота				6
Разом за поточний контроль				100
II. Підсумковий контроль (дифзалік)*				
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

* – види навчальних занять та контрольні заходи для обов'язкового виконання.

Поточний контроль

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

5 балів - здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, приймає участь в дискусії;

4 бали – здобувач добре орієнтується у специфіці вивченої теми, аналізує факти.

3 бали – здобувач орієнтується в окремих аспектах обговорюваної тематики, приймає участь в дискусії.

2 бали – здобувач орієнтується лише в деяких аспектах тематики, що вивчається, аналізує їх.

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, у дискусії участь не приймає.

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення, при цьому допустив суттєві помилки, участь в дискусії не приймає.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка повідомлення, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних контрольних робіт:

10 балів – вірно дані відповіді на два питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

8-9 балів – в цілому розкриті два питання, але недостатньо обґрунтуванні відповіді, допущені незначні помилки;

6-7 балів – дані відповіді на два питання, проте відповіді не повні і з допущенням помилок;

4-5 балів – дані відповіді на одне чи два питання, проте відповіді

поверхові і мають значні помилки

1-3 бали – дано відповідь на одне питання з допущенням помилок;

0 балів – відповідь відсутня.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з двох питань. У відповіді на поставленні питання здобувачі вищої освіти повинні відобразити володіння навчальним матеріалом, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, аналізу кейсів тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, проявляючи особисту позицію щодо них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Модуль 1

1. Визначення Паблік Рілейшнз.
2. Принципи та функції Паблік Рілейшнз.
3. Вимоги до особистих якостей спеціалістів з Паблік Рілейшнз.
4. Історія Паблік Рілейшнз: від прадавніх часів до становлення як теоретичної та практичної дисципліни.
5. Організація діяльності Паблік Рілейшнз.
6. Теоретичні основи діяльності в сфері Паблік Рілейшнз.
7. Поняття громадськості.
8. Типологія груп громадськості.
9. Підходи до визначення цільових груп громадськості.
10. Сутність суспільної думки.
11. Вивчення суспільної думки
12. Принципи роботи з основними групами громадськості.
13. Основні засоби розповсюдження ПіаРу.
14. Основи комунікації.
15. Види комунікації.
16. Засоби масової інформації і їх види.
17. Відносини із засобами масової інформації в сфері ПР.
18. Вплив на громадськість.
19. Паблік Рілейшнз як комунікативна дисципліна.
20. Поняття комунікативного простору.
21. Визначення кризи.
22. Типологія кризи.
23. Керування ситуацією з метою запобігання кризи.
24. Керування в умовах кризи.
25. Комунікація в кризових ситуаціях.
26. Досягнення атракції в ПіаР-акціях у кризових ситуаціях.
27. Безконфліктна поведінка.

Модуль 2

1. Імідж і його природа.
2. Різновиди іміджів
3. Внутрішня громадськість і імідж організації
4. ПР-реклама іміджу
5. Роль внутрішньої та зовнішньої громадськості у сприйнятті іміджу організації.
6. Реклама іміджу організації.
7. Типи масових кампаній, їх принципи та елементи.
8. Особливості передвиборчої кампанії. Кандидат та його підготовка до передвиборчої кампанії.
9. Штатний персонал передвиборчої кампанії.
10. Активізація явки виборців на вибори.
11. Політичний маркетинг у виборчих кампаніях.
12. Формування іміджу кандидата.
13. Сутність спеціальних подій.
14. Різновиди спеціальних подій та особливості підготовки до них.
15. Організація спеціальних подій в сфері шоу-бізнесу.
16. Організація спеціальних подій у фінансовій сфері.
17. Маніпуляція думкою виборців.
18. «Чорні» політтехнології.
19. Поводження кандидатів під час передвиборчих перегонів.
20. Дискредитація суперників.
21. Дезінформація та її носії.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

6-5 балів – здобувач добре підгодовував, структурував та проаналізував «кейс», визначив його сильні та слабкі сторони, запропонував альтернативні варіанти. Відповідь супроводжується презентацією.

4-3 бали – здобувач підготував аналіз «кейсу», підготував презентацію, проте допустив незначні помилки.

2 бали – аналіз «кейсу» є загальним, усередненим, без конкретики. Презентацією не супроводжується;

1 бал – робота виконана, проте без презентації та досконалого аналізу;

0 балів – робота не виконана.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно провести аналіз реальної ПР-кампанії, проаналізувати причини її успіху чи невдачі. Результати підготовки оформити у формі реферату та презентації.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та

послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити матеріал.

Підсумковий контроль

Контроль проводиться у формі диференційованого заліку на останньому занятті. Оцінка визначається шляхом підрахунку загальної суми балів, отриманих здобувачем за усіма видами поточного контролю.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни.

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача і лише в навчальних цілях (для доступу до мережі інтернет або в якості електронного носія для презентації доповіді).

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. Здобувачі повинні діяти відповідно до політики НУЦЗ України щодо академічної доброчесності.

6. Викладач буде вдячний, якщо здобувач надасть відгук щодо якості навчання та висловіть свої пропозиції з покращення змісту курсу та форм роботи.

Рекомендовані джерела інформації

Література

1. Березнеко, В. В. Соціальні комунікації в контексті становлення громадянського суспільства в Україні / В. В. Березнеко // Держава та регіони. Серія Державне управління. – 2009. – № 1. – С. 17-20.

2. Братко, О. С. Паблік-рілейшнз (зв'язки з громадкістю) / О. С. Братко // Маркетингова політика комунікацій : навчальний посібник / О. С. Братко. – Тернополь : Карт-бланш, 2006. – С. 190-224.

3. Владимирська, Г. О. Паблік рілейшнз-створення іміджу / Г. О. Владимирська, П. О. Владимирський // Реклама : навчальний посібник / Г. О. Владимирська, П. О. Владимирський. – К. : Кондор, 2006. – С. 86-108.

4. Гаман, Т. В. Роль і значення зв'язків з громадськістю у формуванні позитивного іміджу органів державної влади / Т. В. Гаман, О. А. Андрійчук // Університетські наукові записки. – 2011. – № 4. – С. 408-416.
5. Мойсеєв В.А. Паблік рілейшнз: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2007. – 226с.
6. Полякова О.О. Масовізація як ідентифікаційний маркер новітнього етапу соціокультурного буття // The Role of Science in Society sustainable Development. Katowice: Katowice School of Technology, 2020. – 243 с.
7. Полякова О.О. Основи паблік рілейшнз : Курс лекцій. Х. : НУЦЗУ, 2012 . – 79 с. // Режим доступу: http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up
8. Полякова О.О. Основи Паблік Рілейшнз: Курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2017. – 109 с.// Режим доступу: http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up
9. Почепцов, Г. Г. Паблік рилейшнз : навчальний посібник / Г. Г. Почепцов. – 2-ге вид., випр. і допов. – К. : Знання, 2004. – 373 с.
10. Освітньо-професійна програма «Робота з персоналом».

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-портал “ProPR”: <http://propr.com.ua/ru/newspr/ukraine>.
2. Міжнародний інтернет-портал про новини зі сфери ПР-технологій: <https://www.provokemedia.com/ranking-and-data/global-pr-agency-rankings/2020-pr-agency-rankings/top-250>
3. Сайт найуспішнішого за рейтингом 2021 ПР-агенства у світі: <https://www.edelman.com/>

Розробник:
 професор кафедри
 соціальних і гуманітарних дисциплін
 доктор філософських наук, професор

Олена РЯБІНІНА